

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss Staten och kommunsektorn – samverkan, självstyrelse, styrning (SOU 2024:43)

Er beteckning: Fi2024/01460

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker i stort utredningens förslag och bedömningar och lämnar nedan synpunkter på valda delar från utredningen.

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att länsstyrelsernas roll som länk mellan regeringen och kommunerna kan behöva förtydligas och förstärkas.

Länsstyrelsen anser att samverkansformerna inom det regionala utvecklingsområdet kan utvecklas och förstärkas, bland annat genom att statliga myndigheter ges ett uttryckligt uppdrag att samverka med länsstyrelsen.

Avsnitt 11.9 Samverkan inom olika verksamhetsområden

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att samverkan inom det regionala utvecklingsområdet i huvudsak är lämplig men att det kan utvecklas och förtydligas.

Länsstyrelserna, och andra statliga myndigheter, bör kunna ges tydligare uppdrag som syftar till att förverkliga regeringens politik på regional nivå.

Länsstyrelsen delar även utredningens bedömning att mer specifika krav på samverkan i myndighetsinstruktioner och olika regeringsuppdrag till myndigheterna skulle kunna bidra till förenklad samverkan. Länsstyrelsernas kompetens på området

skulle kunna tas till tillvara i högre utsträckning genom att statliga myndigheter ges i uppdrag att samverka med länsstyrelserna.

Avsnitt 11.10 Länsstyrelsernas roll i samverkan

Det pågår sedan en tid tillbaka ett viktigt utvecklingsarbete på det regionala planet för att stärka samarbetet och utvecklingen i regionen. För att kunna nå framgång i detta arbete är det av avgörande betydelse att vi värnar relationerna mellan kommunerna, regionen och länsstyrelsen.

Länsstyrelsen instämmer i att länsstyrelsernas roll som länk mellan kommunsektorn och regeringen kan förtydligas och förstärkas ytterligare.

Att inrätta ett regionalt råd för samverkan och informationsutbyte kan vara ett sätt att fortsätta denna utveckling.

Länsstyrelsen föreslår dock att rådet får en annan benämning, än det regionala kommunrådet, för att skilja det från andra vedertagna begrepp.

Länsstyrelsen stödjer uppfattningen att regeringen bör överväga ett förtydligande i länsstyrelseinstruktionen att länsstyrelsen ska företräda regeringen i länet och bidra till länets utveckling.

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att det regionala perspektivet och intresset i vissa fall kräver ett kompletterande statligt perspektiv. Vi vill dock mena att båda perspektiven är viktiga och behövs för regional utveckling.

Avsnitt 11.11 Samverkan i kris och krisberedskap

Länsstyrelsen delar bedömningen att det geografiska områdesansvaret bör ligga kvar hos länsstyrelserna.

Länsstyrelsen instämmer i stort med utredningens bedömningar vad avser samverkan i kris och krisberedskap, men konstaterar samtidigt att betänkandet i huvudsak fokuserar på fredstida kriser medan fokus i utvecklingen på beredskapsområdet ligger på civilt försvar.

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att det inte är realistiskt att ha etablerade samverkansstrukturer för varje tänkbar krissituation utan att samverkan bör utgå från de generella

strukturer som länsstyrelsen bygger upp utifrån det geografiska områdesansvaret. Det kan dock kompletteras med strukturer för vissa specifika händelser, såsom exempelvis skett inom ramen för planering för kärnteknisk olycka (*Förordning om skydd mot olyckor* 2003:789).

Länsstyrelsen konstaterar att vid höjd beredskap träder det geografiska områdesansvaret på civilområdesnivå i funktion och ska då utgöra en ledningsnivå mellan länsstyrelsenivån och regeringen samt en nod för samverkan med övriga statliga myndigheter och Försvarsmakten. Det geografiska områdesansvaret på länsnivå kommer i ett sådant läge fortsatt ha ansvaret för statens samverkan med kommuner och regioner. Detta behöver analyseras vidare.

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att reglering av kommuners och regioners beredskapsarbete bör ske genom författning snarare än genom överenskommelser.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Maria Arnholm med avdelningschef Louise Jeppsson som föredragande.